

ELENIA

Eduskunnan talousvaliokunta 18.3.2021

Hallituksen esitys, HE 265/2020 vp, eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta.

Toimitusjohtaja Tapani Liuhala

Investoinnit sähköjakelun toimitusvarmuuteen

- Suomen 1950–70 -luvulla rakennettu ikääntynyt sähköverkko uudistettava joka tapauksessa
- Elenia investoinut vuosikymmenessä yli miljardi euroa sähköjakelun toimitusvarmuuteen
- Investointimme antaneet yli 10 000 henkilötyövuotta verkkoalueemme maakuntiin
 - Arjen sujuvuus tarvitsee älykkään, toimitusvarman sähköverkon ja tehokkaat sähköverkkopalvelut
 - Sähköverkon rooli ilmastoratkaisuissa kasvaa
 - Sääriippuvan, päästöttömän tuotannon kasvu vaatii joustoa markkinoille
 - Asiakkaat haluavat vastuullista ja luotettavaa palvelua 24/7
 - Teknologia ja digitalisaatio tuovat asiakkaille vaihtoehtoja osallistua sähkömarkkinoille

Sähköttömien asiakkaiden määrä
10 vuotta sitten vs. nyt

Asiakkaita	430 000
Sähköverkkoa	74 000km
Säavarman verkon osuus noin puolet	

Kommentit hallituksen esitykseen ja esitettyihin menetelmämuutoksiin

1. **Korotuskatto** – Voidaan laskea 8%:iin tai jopa 5%:iin. Oleellisinta on pitkäjänteisen ja ennustettavan toiminnan kehittämisen mahdollistaminen.
2. **WACC** – Nykyiset menetelmät johtavat samaan tulokseen vähän hitaammin.
3. **Yksikköhinnat** – Yksikköhinnat päivittyvät joka tapauksessa 2024 alusta.

Esitetyt muutokset valvontamenetelmiin kesken valvontajakson vaurioittavat vakavasti Suomen mainetta luotettavana ja vakaana investointikohteena ja lisäävät merkittävästi regulaatoriskiä.

Keskeinen ongelma: Lakiesitys puuttuu itsenäisen viranomaisen toimivaltaan vastoin suomalaista hyvää lainsäädäntöä ja viranomaisperinnettä sekä EU-lainsäädäntöä. Tämä on vakava riski Suomen maineelle luotettavana toimintaympäristönä.

Jatkuvuus, oikeusvarmuus ja luottamuksen suoja turvattava

- Energiaviraston suunnittelemat muutokset vahvistuspäätöksiin lain voimaantulon jälkeen kesken 5. valvontajakson ovat ristiriidassa oikeusvarmuusperiaatteen kanssa ja vaarantavat luottamuksen suojan.
- Verkon kehittämistoimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan 50-60 vuoden aikajänteellä, jolloin lainsäädännön ja valvontamenetelmien ennustettavuus ja jatkuvuus ovat olennaisen tärkeitä.
- Verkkopalveluyhtiöiden on voitava luotettavasti:
 - arvioida verkon kehittämisen taloudellisia vaikutuksia ja riskejä pitkällä aikavälillä.
 - varmistaa toimitusvarmuuden kehitys kustannustehokkaasti teknisesti soveltuvien ratkaisuin.
- Poliittisen riskin ja regulaatoriskin toteutuminen heikentävät luottamusta Suomen vakauteen.

Suomen maine vakaana toimintaympäristönä vaatii lainsäädännön ja valvontamenetelmien jatkuvuutta ja ennakoitavuutta. Päättäjien ja viranomaisten on turvattava oikeusvarmuus ja luottamuksen suoja.

Vaikutukset haja-asutusalueiden asiakkaille ja verkonrakennusalan työllisyydelle huomioitava

- Valvontamenetelmien muutokset viivästyttävät vakavasti asiakkaiden sähkönjakelun toimitusvarmuuden parantumista alueilla, jotka ovat viime vuosina kärsineet myrskytuhoista ja lumikuormista pahimmin.
- Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten lisäksi muutokset vaikuttavat vääjäämättä työllisyyteen verkonrakennusosalalla, joka jo nyt kärsii pahoista kannattavuusongelmista.
- Pitkien urakkasopimusten purku johtaa lisäkustannuksiin, lomautuksiin, työttömyyteen ja jopa konkurssisiin maakunnissa.
- Tämä on vastoin Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

WACC:n ja yksikköhintojen ennakoimaton muutos johtaa suunniteltujen töiden keskeytyksiin, lisää kustannuksia ja uhkaa verkonrakentamista tekevien yritysten jatkuvuutta aiheuttaen työttömyyttä maakunnissa.

Sähköistyminen ja hiilineutraalius vaativat sähköverkolta älykkyyttä ja joustavuutta

- Älykäs sähköverkko on kustannustehokas alusta, joka mahdollistaa digitaalisen, sähköistyvän ja hiilineutraalin yhteiskunnan sekä asiakkaiden aktiivisen osallistumisen sähkömarkkinoille.
- 6. ja 7. valvontajakson valvontamenetelmien on varmistettava älykkään sähköverkon kehitys tulevaisuuden asiakastarpeisiin.
- Suomalaiset verkkoyhtiöt ovat kansainvälisesti kehityksen kärjessä yhdessä monien kotimaisten yhteistyökumppaneiden kanssa – tätä kehitystä ei saa vaarantaa.

Ennustettavalla sääntelyllä Suomi voi säilyttää nykyisen asemansa sähkönjakelun toimitusvarmuuden ja älykkään sähköverkon kansainvälisenä kärkimaana ilman, että sähkön hinta nousee eurooppalaista keskitasoa korkeammalle ankarista ympäristöolosuhteista huolimatta.

KIITOS !

tapani.liuhala@elenia.fi

Puh. 0400 33 11 30

